

NOTITIE

Aan Gemeente Lansingerland
Van KuiperCompagnons, mr. R.A.J. Begheyn, drs. M.H. van der Wielen
Datum 23-07-2012
Betreft Vormvrije m.e.r.-beoordeling Westpolder/Bolwerk

▪ Inleiding

Op grond van hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is het noodzakelijk om ten behoeve van een bestemmingsplan dat kaderstellend is voor projecten met grote milieugevolgen een plan-m.e.r. op te stellen. Onderdeel D van de bijlage in het Besluit m.e.r. geeft de omvang van dergelijke projecten. In de nog te ontwikkelen delen van Westpolder/Bolwerk zullen nog circa 1.900 woningen worden gerealiseerd.

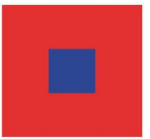
Op 1 april 2011 is het nieuwe Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Deze wijziging was noodzakelijk door een uitspraak van het Europees Hof over toepassing van drempelwaarden. Onder het nieuwe besluit is voor de vraag of een m.e.r.-beoordelingsprocedure moet worden doorlopen, toetsing aan de drempelwaarden in de zogenaamde 'D-lijst' niet langer toereikend. Indien een activiteit een omvang heeft die onder de grenswaarden ligt, dient op grond van de selectiecriteria in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling te worden vastgesteld of belangrijke nadelige gevolgen van de activiteit voor het milieu kunnen worden uitgesloten. De omvang geldt dus als richtwaarde en niet als absolute drempelwaarde.

Om deze reden is een toets altijd noodzakelijk als sprake is van een project met grote milieugevolgen. Deze toets dient plaats te vinden aan de hand van de criteria van Bijlage III, van de EU-richtlijn m.e.r. De hoofdcriteria waaraan moet worden getoetst zijn: kenmerken van de projecten, plaats van de projecten en kenmerken van het potentiële effect. Wanneer een project ruim beneden de omvang uit de bijlage van het Besluit m.e.r. blijft, kan deze beoordeling beknopt van aard zijn.

▪ Toetsing drempelwaarden

Ontwikkeling

Met het bestemmingsplan "Westpolder/Bolwerk 2012" worden maximaal 1.900 nieuwe woningen juridisch-planologisch mogelijk gemaakt en 40.000 m² maatschappelijke voorzieningen (bvo). Door te toetsen aan de drempelwaarden van het Besluit m.e.r. wordt bepaald of de ontwikkelingen in het kader van dit bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn of dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling voldoende is.

Vergelijking programma met vigerende bestemmingsplan

Met het hierboven besproken programma wordt aangesloten op het vigerende bestemmingsplan waarin een minimum van 2.500 en een maximum van 3.200 woningequivalenten geldt. Een woonequivalent staat voor 100 m² aan voorzieningen of 1 woning. Met de bouw van 1.900 woningen wordt het bestaande programma voortgezet. Daarnaast wordt nog voorzien in 4 hectare voorzieningen.

Besluit m.e.r.

De ontwikkelingen die dit bestemmingsplan mogelijk maakt, zijn activiteiten die overeenkomen met de activiteit 11.1. en 11.2 uit onderdeel D van het Besluit m.e.r.

In onderdeel D wordt activiteit 11.1 als volgt beschreven:

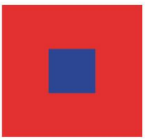
In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een aaneengesloten gebied en 2.000 woningen of meer omvat.

Activiteit 11.2 wordt als volgt beschreven:

“Aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van winkelcentra of parkeerterreinen.” De bijbehorende drempelwaarde bedraagt een oppervlakte van 100 hectare of meer of een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

Dit betekent dat voor voorliggend bestemmingsplan in principe geen MER of m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is. Er kunnen evenwel omstandigheden aanwezig zijn waardoor toch een MER of m.e.r.-beoordeling noodzakelijk kan blijken. In voorliggende vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt dit onderzocht.

Het bestemmingsplan “Westpolder/Bolwerk 2012” legt bestaande rechten vast en kan dan ook gezien worden als een hoofdzakelijk conserverend bestemmingsplan. Het voorgaande bestemmingsplan “Westpolder/Bolwerk” uit 1999, dat de juridisch-planologische basis heeft gelegd voor de woonwijk, was een vertaling uit het Regionaal Structuurplan, dat op 14 oktober 1998 is vastgesteld. Onderdeel van de structuurplanprocedure was de opstelling van een MER, een Milieu Effect Rapport. In het MER zijn de milieu-effecten van de inrichting volgens het voorontwerp van het structuurplan vergeleken met die van een inrichting volgens een ‘Voorlopig Meest Milieuvriendelijk Alternatief’, waarna een ‘Meest Milieuvriendelijk Alternatief’ is samengesteld. Dit heeft een rol gespeeld bij de aanpassing van het voorontwerp-structuurplan tot een ontwerp, en later tot een definitief structuurplan. Het is te vergaand om inhoudelijk op de milieu-effecten van dit MER in te gaan, te meer omdat een actualisatie van de onderzoeken heeft plaatsgevonden in het kader van het bestemmingsplan “Westpolder/Bolwerk 2012”. Hiermee is echter wel duidelijk geworden dat reeds een uitgebreide milieutechnische afweging heeft plaatsgevonden bij het mogelijk maken van de ontwikkeling op de betreffende locatie. Volledigheidshalve is op grond van het (nieuwe) Besluit milieueffectrapportage een vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld.

▪ **Vormvrije m.e.r-beoordeling**

Dat de voorgenomen activiteit onder de drempelwaarde ligt, is een belangrijke aanwijzing voor de conclusie dat geen MER of m.e.r-beoordeling noodzakelijk is. De toetsing aan de selectiecriteria in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling moet in dat licht worden gezien en zal dan ook met name gericht zijn op bijzondere situaties in of om het plangebied.

De selectiecriteria in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling zijn:

- Kenmerken van het project;
- Plaats van het project;
- Kenmerken van het potentiële effect van het project.

In de provinciale Structuurvisie zijn strakke contouren rond stedelijke gebieden gelegd om ongebreidelde uitbreiding te voorkomen. De woningen worden gerealiseerd binnen deze rode contouren.

1. Plaats van het project;

Het plangebied betreft een van oorsprong agrarisch (tuinbouw) landschap. Inmiddels is de beoogde transformatie tot woongebied voor een groot deel gerealiseerd. Circa de helft van het beoogde aantal woningen is inmiddels gerealiseerd. Ook in het nog te realiseren gedeelte van het woongebied hebben recent ingrepen plaatsgevonden. Aan de westkant wordt het ontwikkelingsgebied begrensd door de N471. Ten westen van deze weg vindt geen (woningbouw)ontwikkeling plaats. Ter plaatse is ruimte gereserveerd voor de ecologische zone van de Groenblauwe Slinger. Midden door het nog te ontwikkelen deel ligt de Randstadrail met de halte Berkel Westpolder.

2. Kenmerken van het project;

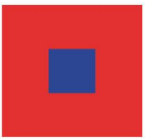
De ontwikkeling betreft de verdere realisatie van het woongebied Westpolder/Bolwerk. Hierbij zullen maximaal nog 1.900 woningen gerealiseerd worden en 40.000 m² aan maatschappelijke voorzieningen. Voor deze ontwikkeling wordt aangesloten op de kaders uit het Masterplan Westpolder/Bolwerk en het vigerende bestemmingsplan. Hierin staat het zogenaamde dorps bouwen centraal en wordt ingezet op:

- zoveel mogelijk een gemengd programma;
- een directe aansluiting op de landschappelijke karakteristieken van het gebied;
- individualisering van het bouwen;
- uitbuiten van de mogelijkheden van duurzaam bouwen.

Met een omvang van circa 1.900 te realiseren woningen ligt deze ontwikkeling qua schaal onder de drempelwaarden die gesteld zijn voor activiteit 11.2 van bijlage D van het Besluit m.e.r.

3. Kenmerken van het potentiële effect van het project

In het kader van dit bestemmingsplan is op de aspecten beeldkwaliteit, water, flora en fauna, akoestiek, luchtkwaliteit, mobiliteit, externe veiligheid, bodemkwaliteit en archeologie getoetst of uitvoering van het bestemmingsplan leidt tot negatieve milieueffecten. Op geen van deze aspecten blijkt sprake te zijn van een dermate nadelig milieueffect dat heroverweging van de in het kader van het vigerende bestemmingsplan gemaakte keuzes aan de orde is. Volledigheidshalve wordt hieronder beknopt op de genoemde aspecten ingegaan.

Water:

Watersysteem

In samenspraak met het Hoogheemraadschap is een waterplan opgesteld voor Westpolder, Rodenrijs en Oudeland. In het kader van het eerder genoemde vigerende bestemmingsplan Westpolder/Bolwerk is in het reeds ontwikkelde deel van het plangebied een nieuw watersysteem aangelegd, deels in overeenstemming met het waterplan.

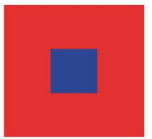
In het kader van dit actualisatieplan wordt het resterende deel van de in het waterplan genoemde oppervlakte aan water aangelegd, het slotenpatroon kent mogelijk een andere indeling dan het voorgestelde patroon in het waterplan. Met het Hoogheemraadschap van Delfland zijn in het verleden afspraken gemaakt over het waterplan en het resterende deel van de aan te leggen waterberging. In Bolwerk dient nog 2,8 hectare aan water aangelegd te worden, exclusief het (bestaande) water parallel aan de Veilingweg. Voor het nog te realiseren woongebied dient ten minste 6,4 ha oppervlaktewater te worden gerealiseerd om te voldoen aan de normen in een nieuw woongebied. Er is sprake van twee gebieden vanwege het feit dat er sprake is van twee waterstaatkundige eenheden (Bolwerk is hoog gelegen). De situering van het te realiseren oppervlaktewater is slechts deels geregeld (rand Bolwerk en noordwestzijde van Westpolder).

Waterkwaliteit

Ten westen van de N471 is een helofytenfilter aangelegd ten gunste van de waterkwaliteit in het plangebied.

Vanwege het deels ontwikkelingsgerichte karakter van voorliggend plan moeten passende maatregelen genomen worden om te voorkomen dat het plan een negatieve invloed heeft op de waterkwaliteit. Het tegengaan van riooloverstorten door de afkoppeling van hemelwater van de DWA komt de waterkwaliteit (in de omgeving) ten goede. Het ontstaan van (nieuwe) vervuilingbronnen dient zoveel mogelijk te worden voorkomen om vervuiling van grond- en oppervlaktewater te beletten. Het toepassen van niet-uitlogbare (bouw)materialen voorkomt dat het hemelwater wordt vervuild. In verband hiermee dienen geen (sterk) uitlogbare materialen zoals koper, lood, zink of teerhoudende dakbedekking te worden gebruikt op delen die met hemelwater in contact komen, zoals de dakbedekking, goten en pijpen of er moet voorkomen worden dat deze materialen kunnen uitlogen (bijvoorbeeld door het coaten van loodslabben).

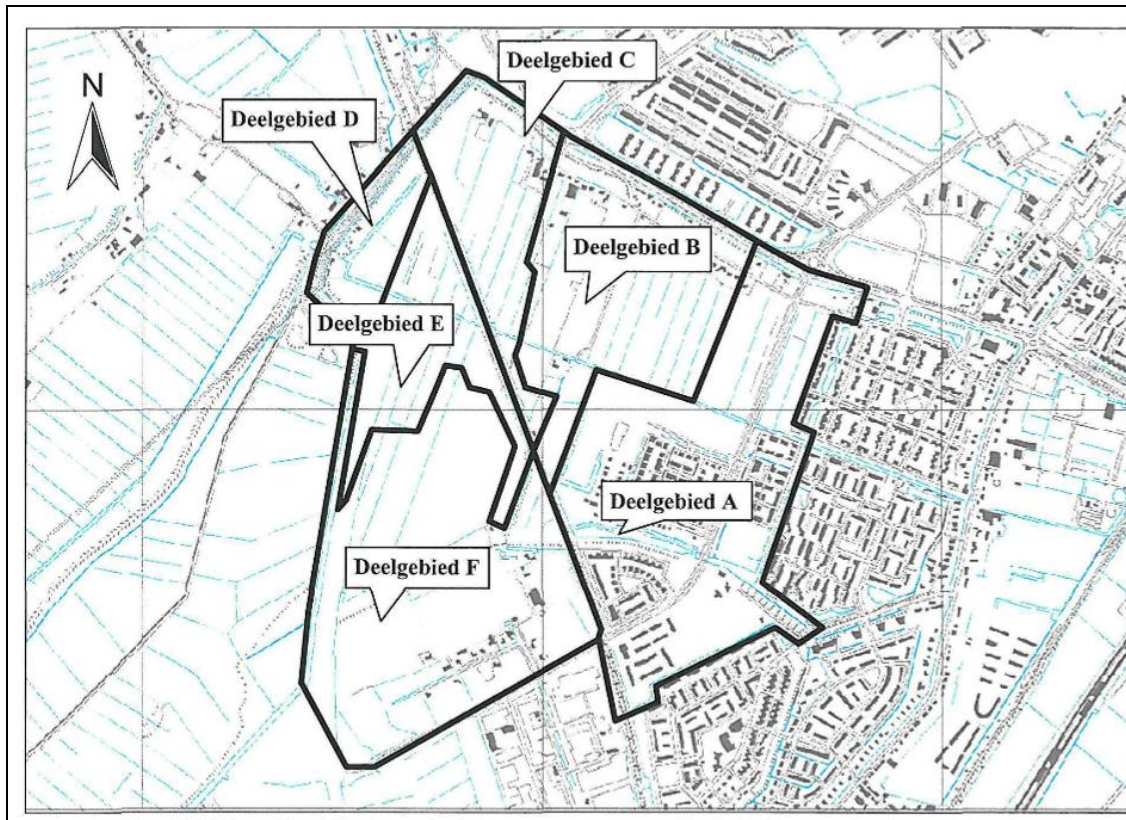
Hiermee zijn er ten aanzien van het aspect water geen negatieve effecten voorzien welke een verdere beoordeling in dit kader noodzakelijk maken.

Flora en fauna:

Ten aanzien van flora en fauna is uitvoerig onderzoek gedaan en zal bij de uitvoering voor enkele deelgebieden een verdere effectstudie gedaan worden. In het rapport uit 2009 (Van der Goes en Groot, Actualisatie van flora- en faunagegevens in verband met aflopen ontheffing Flora- en faunawet, 2009) wordt geconcludeerd dat voor:

- deelgebied C en E: afhankelijk van inrichting ontheffing van de Flora- en faunawet (Ffw) noodzakelijk kan zijn;
- deelgebied F: geen verder onderzoek noodzakelijk is;
- deelgebied: A, B en D werkzaamheden zijn afgerond en geen verder onderzoek nodig is.

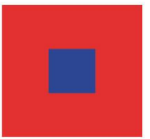

Deelgebieden uit de onderzoek flora- en faunaonderzoeken

In het nader onderzoek naar deelgebied C en E uit 2010 wordt geconcludeerd dat beschermde soorten zijn aangetroffen. Ontheffing is noodzakelijk indien negatieve effecten als gevolg van de ontwikkeling te verwachten zijn op de:

- Huismus;
- Kleine modderkruiper en Bittervoorn.

In het bestemmingsplan wordt opgenomen dat ten tijde van de uitwerking bij ruimtelijke ingrepen in deze deelgebieden vooraf beoordeeld te worden of en zo ja in welke mate sprake is van negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de genoemde soorten. Op basis van een korte effectstudie dient beoordeeld te worden of het nodig is ontheffing aan te vragen. Hierbij wordt opgemerkt dat in het kader van de bestemmingsplanprocedure voor Het Gouden Hart (deelplan 4 oost) een dergelijke ecologische effectbeoordeling is gemaakt (Deelplan 4 oost, Ecologische effectbeoordeling, mei 2011, Van der Goes en

Groot). Conclusie is dat voor dit deelgebied geen ontheffing in het kader van de Ffw nodig is.

Ten aanzien van flora en fauna kan hiermee voldaan worden aan alle wettelijke bepalingen zowel vanuit de Flora- en faunawet als vanuit de Natuurbeschermingswet. Bij belangrijke negatieve effecten wordt een ontheffing aangevraagd en worden voor zover noodzakelijk compenserende maatregelen toegepast, eventueel na vaststelling van een ecologisch werkprotocol. Hierbij wordt opgemerkt dat ten westen van de N471 ruimte is gemaakt voor nieuwe natuurontwikkeling in het kader van de Groenblauwe Slinger.

Akoestiek:

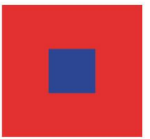
Het bestemmingsplan is hoofdzakelijk conserverend van aard. Het effect op de geluidsbelasting van bestaande woningen in het plan is daarmee ten opzichte van het voorgaande bestemmingsplan te verwaarlozen.

De nieuwe woningen worden geprojecteerd in een gebied waar niet is uit te sluiten dat de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder voor weg- en railverkeerslawaaï wordt overschreden. De ontwikkelingen in het plan leiden daarom tot een toename van het aantal geluidgehinderden. Wel wordt langs de meest maatgevende bron, de Provincialeweg N471, een zone vrijgehouden waar geen woningbouw plaatsvindt. Deze zone leidt er toe dat aan de maximale ontheffingswaarde in de Wet geluidhinder kan worden voldaan.

Omdat in dit plan op korte afstand van de Provincialeweg N471 de mogelijkheid wordt geboden nieuwe woningen te bouwen, is in dit plan een hogere geluidsbelasting berekend dan in het vigerende plan. Bij de uitwerking van het plan dient op basis van de gedetailleerdere plannen de exacte geluidsbelasting op de gevels van de woningen te worden bepaald. Verwacht wordt dat niet tot op de uiterste rand van de woonbestemming wordt gebouwd maar verder van de weg af. Bij de voorbereiding van deze uitwerkingsplannen wordt opnieuw akoestisch onderzoek uitgevoerd en waar nodig en mogelijk een hogere waarde vastgesteld. Bij de uitvoering van het akoestisch onderzoek wordt getoetst aan het gemeentelijke hogere waarde beleid. In dat beleid zijn voorwaarden gesteld (luwe gevel/buitenruimte) waaronder de gemeente medewerking wil verlenen aan een hogere waarde. Deze voorwaarden houden in dat bij iedere woning een bepaalde geluidskwaliteit kan worden gewaarborgd.

Samengevat kan worden gesteld dat de ontwikkeling leidt tot een toename van het aantal gehinderden. Omdat moet worden getoetst aan de normen van de Wet geluidhinder en de voorwaarden van het gemeentelijk hogere waarde beleid zijn de negatieve effecten door geluid zodanig beperkt dat een verdere beoordeling op dit aspect niet noodzakelijk is.

De effecten van het plan op bijvoorbeeld woningen in de omgeving van het plan zijn beperkt. Ten opzichte van het vigerende plan worden 400 woningequivalenten toegevoegd. De verkeersproductie bedraagt circa 2.400 verkeersbewegingen per dag. Het plan wordt naar diverse zijden ontsloten. De belangrijkste ontsluitingsrichtingen zijn de Klapwijkseweg naar het centrum en de Provincialeweg N471 naar het noorden (Pijnacker) en het zuiden (Rotterdam). De relatieve toename van het verkeer op deze routes is door de aanwezige hoge verkeersintensiteit beperkt. Wordt bijvoorbeeld uitgegaan van een verkeerstoename van 5% dan is sprake van een geluidstoename van 0,2 dB. Samengevat kan worden gesteld dat de extra woningbouwopgave niet leidt tot een significant akoestisch effect op geluidsgevoelige bestemmingen in de omgeving van het plan.

Luchtkwaliteit:

In het onderzoek naar luchtkwaliteit is de luchtkwaliteit berekend langs de Provincialeweg N471, de Klapwijkseweg/Boterdorpseweg, de Oudelandse laan en de Oostmeerlaan. Uit het onderzoek blijkt dat de gestelde normen uit de Wet luchtkwaliteit voor de stoffen NO₂ en PM₁₀ niet worden overschreden. De maximaal berekende jaargemiddelde concentratie NO₂ bedraagt 37 µg/m³ in 2011 en is ruim lager dan de grenswaarde van 40 µg/m³. Voor PM₁₀ zijn concentraties berekend die nog lager zijn. Omdat daarnaast de jaargemiddelde concentraties NO₂ en PM₁₀ afnemen in de toekomst en er geen bijzondere omstandigheden zijn ten aanzien van de luchtkwaliteit is een verdere beoordeling op dit aspect niet noodzakelijk.

Mobiliteit:

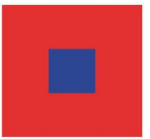
In het kader van de uitvoering van de Vinex-plannen is het autoverkeer in Berkel en Rodenrijs drastisch gewijzigd. De bedoelde wijzigingen hebben onder ander betrekking op de N471 en N209 waarbij de historische linten niet meer als regionale verbindingen maar als interne ontsluiting voor Berkel en Rodenrijs dienst hoeven te doen. Inmiddels is sprake van een gerealiseerde situatie waarbij met voorliggende ontwikkeling rekening is gehouden. Hiernaast is er bij de ontwikkeling nadrukkelijk aandacht voor langzaamverkeersverbindingen (onder andere een regionaal fietspad) en het openbaar vervoer (onder andere de halte Berkel Westpolder van de Randstadrail).

Externe veiligheid:

De belangrijkste risicobronnen in de omgeving zijn de N471 en N472. Uit het milieuonderzoek Bestemmingsplan Westpolder/Bolwerk 2012 (KuiperCompagnons, 24 oktober 2011) blijkt dat geen sprake is van een overschrijding van de oriëntatiewaarde. Bij de verdere uitwerking zal een verantwoording ten aanzien van externe veiligheid gegeven worden. Aangezien de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden en bij de verdere uitwerking een goede afweging en verantwoording ten aanzien van het groepsrisico zal worden gegeven is verder onderzoek in het kader van voorliggende notitie niet aan de orde.

Bodemkwaliteit:

Ten aanzien van de kwaliteit van de bodem gelden voor woningen strengere eisen. In het kader van de ontwikkeling is bodemonderzoek uitgevoerd en vindt voor zover noodzakelijk bodemsanering plaats. Hiermee geldt dat de beoogde transformatie een positieve bijdrage levert aan de bodemkwaliteit.

Archeologie:

Archeologisch onderzoek heeft aangetoond dat in het grootste gedeelte van het nog te ontwikkelen gebied een lage archeologische verwachtingswaarde geldt. Voor deze gebieden worden geen significante negatieve gevolgen verwacht van de ontwikkeling op de mogelijk aanwezige archeologische waarden. Hiernaast is er één archeologische vindplaats aanwezig in het nog te ontwikkelen deel. Hiervoor geldt dat een beschermende regeling zal worden opgenomen en de vindplaats voor zover noodzakelijk ingepast kan worden in de toekomstige ontwikkeling. Hiermee is geen sprake van significant negatieve gevolgen voor de aanwezigheid van (mogelijk) aanwezige archeologische waarden.

Ten aanzien van cultuurhistorie is de ontwikkeling gericht op het behoud van aanwezige cultuurhistorische waardevolle objecten en landschappelijke structuren. Met name de aansluiting van de stedenbouwkundige structuur op de landschappelijke karakteristiek van het gebied is een van de uitgangspunten van het plan. Gelet op de bestaande, enigszins verrommelde situatie is zeker geen sprake van een negatief effect.

▪ **Conclusie**

Op grond van het voorgaande zijn belangrijke nadelige milieueffecten uitgesloten zodat geen m.e.r.-beoordeling of MER noodzakelijk is.